

Sygn. akt II Ka 347/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 października 2015 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSO Bogdan Górski
Sędziowie:	SSO Jerzy Kozaczuk (spr.) SSO Karol Troć
Protokolant:	st.sekr.sądowy Marzena Głuchowska

przy udziale Prokuratora Luby Filoc

po rozpoznaniu w dniu 16 października 2015 r.

sprawy **T. T.**

oskarżonego o przestępstwo z art. 280 §1kk

na skutek apelacji, wniesionej przez oskarżonego i obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Siedlcach

z dnia 12 marca 2015 r. sygn. akt VII K 720/14

zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy; zasądza od Skarbu Państwa na rzecz Zespołu Adwokackiego nr (...) w S. kwotę 516,60 zł (w tym 96,60 zł podatku VAT) za obronę oskarżonego wykonywaną z urzędu w postępowaniu odwoławczym przez adw. R. K.; zwalnia oskarżonego od opłaty i wydatków za II instancję stwierdzając, że te ostatnie ponosi Skarb Państwa.

Sygn. akt II Ka 347/15

UZASADNIENIE

T. T. został oskarżony o to, że w dniu 9 października 2014 r. w m. B., gm. M. działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej oraz używając wobec J. B. przemocę polegającą na przytrzymaniu go ręką za szyję zabrał na jego szkodę w celu przywłaszczenia znajdujące się w lewej zewnętrznej kieszeni koszuli pieniądze w łącznej kwocie 4.700 zł, a ponadto spowodował u niego niewielkie, powierzchowne otarcia naskórka na bocznej powierzchni szyi i okolicy podżuchwowej lewej;

tj. o czyn z art. 280 § 1 kk

Sąd Rejonowy w Siedlcach, VII Wydział Karny wyrokiem z dnia 12 marca 2015 r., sygn. akt VII K 720/14:

I. Oskarżonego T. T. uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu wyczerpującego dyspozycję art. 280 § 1 kk i za czyn ten na podstawie art. 280 § 1 kk wymierzył mu karę 2 /dwóch/ lat i 6 /sześciu/ miesięcy pozbawienia wolności;

II. Na podstawie art. 63 § 1 kk na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zaliczył okres tymczasowego aresztowania od dnia 11 października 2014 roku do dnia 12 marca 2015 roku.

III. Zasadził od Skarbu Państwa na rzecz adw. R. K. kwotę 522,36 złotych tytułem wynagrodzenia za obronę sprawowaną z urzędu /w tym podatek VAT w kwocie 99,36 złotych/;

IV. Zwolnił oskarżonego od opłaty, zaś koszty postępowania przejął na rachunek Skarbu Państwa.

Apelację od przedstawionego wyżej wyroku wywiódł zarówno oskarżony T. T., jak i jego obrońca.

Oskarżony na podstawie art. 444 kpk i art. 425 kpk zaskarżył powyższy wyrok w części orzeczenia o karze, zarzucając mu rażąca surowość orzeczonej kary pozbawienia wolności i wnosząc o zmianę wyroku przez znaczne złagodzenie kary pozbawienia wolności i orzeczenie jej z warunkowym zawieszeniem jej wykonania.

Obrońca oskarżonego, zaskarżył wyrok w całości na korzyść oskarżonego T. T.. Na podstawie art. 438 pkt 2,3 i 4 kpk wyrokowi temu zarzucił:

1. obrazę przepisów postępowania tj. art. 4, 5 i 7 kpk oraz art. 424 § 1 kpk, mającą wpływ na treść orzeczenia, polegającą na dowolnym ustaleniu, że oskarżony, będący pod wpływem alkoholu, spożywanym wspólnie z pokrzywdzonym w ilościach powodujących znaczną nietrzeźwość obu zainteresowanych, zabrał pieniądze na szkodę pokrzywdzonego stosując na nim przemoc w postaci trzymania za gardło, w sytuacji gdy oskarżony od początku temu konsekwentnie zaprzecza, brak jest dokumentacji medycznej potwierdzającej jakiegokolwiek ślady, pokrzywdzony myli okoliczności i sytuacje związane z przebiegiem odwiedzin jego osoby przez oskarżonego, w tym np. co do kwoty utraconych pieniędzy i innych okoliczności;

2. rażąca surowość kary orzeczonej wobec oskarżonego T. T. przy zastosowaniu wadliwych kryteriów jej wymiaru.

W następstwie tak sformułowanych zarzutów obrońca oskarżonego wniósł o zmianę wyroku i uniewinnienie lub uchylenie i orzeczenie kary pozbawienia wolności z warunkowym jej zawieszeniem.

W toku rozprawy odwoławczej obrońca oskarżonego poparł swoją apelację w zakresie zarzutu II i wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku przez obniżenie wymierzonej kary pozbawienia wolności do 2 lat i wymierzenie jej z warunkowym zawieszeniem wykonania na okres 5 lat. Przyłączył się do apelacji osobistej oskarżonego i wniósł o zasądzenie kosztów obrony z urzędu oświadczając, iż nie zostały uiszczone w całości ani w części. Oskarżony poparł swoją apelację, przyłączył się do apelacji swojego obrońcy. Prokurator wniósł o nieuwzględnienie obu apelacji i utrzymanie zaskarżonego wyroku w mocy.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja oskarżonego oraz apelacja jego obrońcy nie są zasadne i jako takie nie zasługiwały na uwzględnienie.

Mając na uwadze, iż obrońca oskarżonego na rozprawie apelacyjnej zmienił swoje stanowisko i poparł swoją apelację jedynie w zakresie zarzutu II (rażąca surowość kary) należało uznać za niecelowe szczegółowe odnoszenie się do kwestii zarzutu I, tj. obrazy art. 4 kpk, art. 5 kpk, art. 7 kpk oraz art. 424 kpk.

Stwierdzić przy tym należy, iż w ocenie Sądu II instancji, Sąd Rejonowy w Siedlcach, rozpoznając sprawę w sposób prawidłowy i wyczerpujący rozważył wszelkie okoliczności i dowody ujawnione w toku rozprawy głównej, przemawiające zarówno na korzyść, jak na niekorzyść oskarżonego (art. 4 kpk), dokonując następnie na ich podstawie prawidłowych ustaleń faktycznych. Ocena materiału dowodowego dokonana przez Sąd I instancji nie wykazuje błędów natury logicznej, nie była stronnicza, jak również nie wykracza poza ramy swobodnej oceny dowodów, chronionej

przepisem art. 7 kpk. W pisemnych motywach wyroku Sąd I instancji wskazał dowody, które obdarzył przymiotem wiarygodności oraz wyjaśnił, którym dowodom i z jakich powodów dał im wiarę. Wskazał także dowody, którym waloru wiarygodności odmówił i precyzyjnie oraz przekonywująco wyjaśnił, z jakich przyczyn na wiarę nie zasługują. Ustalenia poczynione przez Sąd Rejonowy w oparciu o tak dokonaną ocenę dowodów są zatem prawidłowe. Brak było w niniejszej sprawie także nie dających się usunąć w drodze postępowania dowodowego wątpliwości, a tylko takie mogłyby być rozstrzygnięte na korzyść oskarżonego. Wątpliwości Sądu Okręgowego nie budzi również uzasadnienie zaskarżonego wyroku, które zostało sporządzone z zachowaniem wymogów art. 424 kpk i na tyle szczegółowo, że pozwala na kontrolę odwoławczą prawidłowości skarżonego rozstrzygnięcia.

Wbrew twierdzeniu obrońcy oskarżonego, jakie wynika wprost ze złożonej apelacji, to, iż pokrzywdzony zgłosił popełnienie przestępstwa organom ścigania dopiero w dniu 11 października 2014 r. (a zatem dwa dni po przedmiotowym zdarzeniu) nie powoduje, iż jego zeznania są mniej wiarygodne. Sąd I instancji w pisemnych motywach wyroku zasadnie wskazał, iż J. B. nie miał możliwości zarówno ze względu na wiek, jak i stan trzeźwości zgłosić się na Policję bezpośrednio po zdarzeniu.

Nie sposób zgodzić się także z obrońcą oskarżonego, który podnosił, iż pokrzywdzony sam nie zdawał sobie sprawy ile posiadał przy sobie pieniędzy, był bowiem w istocie osobą bez majątku, a przy tym rozrzną. Jak wynika z całokształtu materiału dowodowego zgromadzonego w niniejszej sprawie, J. B. jest emerytem mieszkającym w domku letniskowym usytuowanym na posesji swojego kuzyna. Jego źródłem utrzymania jest renta rolnicza w wysokości 1044 zł netto. To, iż część swojego skromnego, aczkolwiek stałego dochodu przeznaczal na alkohol ma dla niniejszego postępowania znaczenie drugorzędne. Podobnie jak to, czy pożyczal sąsiadom i rodzinie drobne kwoty pieniężne, a także, iż w okresie wcześniejszym utracił część z nich. Pokrzywdzony mógł bowiem z uwagi na stale, choć niewielkie źródło dochodu zaoszczędzić kwotę wskazana w zarzucie. Dodatkowego podkreślenia wymaga fakt, iż do zaboru mienia doszło po otrzymaniu przez niego ostatniej renty.

Wyjaśnienia oskarżonego, w których konsekwentnie zaprzecza swojej odpowiedzialności za zarzucany mu czyn nie wytrzymały konfrontacji ze zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym, w szczególności z zeznaniami J. B., uwiarygodnionymi dokumentacją fotograficzną i opinią sądowo-lekarską oraz zeznaniami świadków: E. G., Z. S., M. S., jak również A. S.. Wskazane dowody wzajemnie się uzupełniały, korelowały ze sobą, dlatego słusznie uznane zostały przez Sąd I instancji za wiarygodne. Pokrzywdzony przesłuchiwany przez funkcjonariusza Policji oraz przez prokuratora zeznawał nieco odmiennie w zakresie chronologii zdarzeń, zakres tych odmienności być jednak bardzo nieznaczny. Sąd I instancji w pisemnych motywach wyroku z całą stanowczością podkreślił, iż kolejność zdarzeń przedstawiona u prokuratora jest bardziej szczegółowa, albowiem pokrzywdzony wówczas przesłuchiwany był dokładnie, zaś przyjmujący zawiadomienie w sposób wyraźny nie był nadmiernie dociekliwy i zawiadomienie ograniczył do najistotniejszych faktów. Błąd ten został konwalidowany przez prokuratora. Sąd Rejonowy słusznie w pełni obdarzył wiarygodnością zeznania J. B. co do ilości banknotów jaką trzymał w kieszeni swojej koszuli i jaka została mu zabrana. Brak jest bowiem jakichkolwiek podstaw, aby świadkowie - w tym J. B. - świadomie chcieli obciążać oskarżonego, także co do kwoty skradzionych pieniędzy. Sam pokrzywdzony na rozprawie głównej w dniu 28 stycznia 2015 r. zeznał, iż nie spodziewa się, aby oskarżony zwrócił mu pieniądze, ponieważ z pewnością ich nie posiada, i „on też musi żyć” (k. 109v).

Przechodząc do zarzutu rażącej surowości orzeczonej kary pozbawienia wolności wskazać należy, iż ze szczegółowej analizy materiału dowodowego oraz przedstawionych w uzasadnieniu pierwszoinstancyjnym motywów zaskarżonego wyroku wynika, iż kara pozbawienia wolności w wymiarze 2 lat i 6 miesięcy nie nosi cech rażącej niewspółmierności, a tylko w takiej sytuacji jej wymiar mógłby zostać ad quem skorygowany.

Rażąca niewspółmierność kary zachodzi bowiem wtedy, gdy suma zastosowanych kar zarówno zasadniczych, jak i dodatkowych wymierzonych za przypisane oskarżonemu przestępstwo nie uwzględnia należyte stopnia społecznego niebezpieczeństwa tego czynu oraz nie realizuje w wystarczającej mierze celów kary w zakresie społecznego oddziaływania z jednoczesnym uwzględnieniem celów zapobiegawczych i wychowawczych, jakie ma ona osiągnąć w stosunku do skazanego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10.07.1974 r., V KRN 60/74, OSNKW 1974, z. 11, poz. 213).

W ocenie Sądu Odwoławczego, oceniając wymiar kary dokonany przez Sąd I instancji, przez pryzmat wymogów płynących z art. 53 kk, z sytuacją rażącej niewspółmierności orzeczonej kary w niniejszej sprawie nie mamy do czynienia. W przedmiotowej sprawie bezspornie wina i społeczna szkodliwość czynu jest wysoka. Pamiętać przecież należy, iż przestępstwo z art. 280 § 1 kk godzi nie tylko w prawo własności i posiadanie rzeczy ruchomej, ale również w inne dobra, takie jak wolność, nietykalność cielesna, zdrowie, a nawet życie. Pokrzywdzonym w niniejszej sprawie była osoba w podeszłym wieku, posiadająca skromne środki utrzymania. Mało tego, oskarżony w dniu zdarzenia spożywał alkohol wraz z pokrzywdzonym w jego domu, na jego zaproszenie. Bez wątpienia J. B. darzył T. T. zaufaniem, kwitował w jego obecności odbiór renty. Oskarżony wykorzystał zarówno wiek swojej ofiary, swoją przewagę fizyczną, jak również stan upojenia alkoholowego pokrzywdzonego. Oskarżony przestępstwa rozboju dokonał z wyjątkowo niskich pobudek. T. T. uprzednio był również karany.

Wobec powyższych okoliczności, Sąd Odwoławczy w pełni podziela stanowisko Sądu Rejonowego w Siedlcach wyrażone w pisemnych motywach wyroku, odnoszące się do konieczności wymierzenia oskarżonemu w realiach niniejszej sprawy kary powyżej minimalnego zagrożenia ustawowego. Przestępstwo rozboju w typie podstawowym z art. 280 § 1 kk zagrożone jest karą pozbawiania wolności od lat 2 do lat 12. Orzeczona przez Sąd I instancji kara pozbawienia wolności mieści się zatem w dolnych granicach zagrożenia ustawowego.

Wyrokując w niniejszej sprawie Sąd Rejonowy zasadnie uznał, iż w realiach niniejszej sprawy, karą adekwatną do przypisanego oskarżonemu czynu będzie kara 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności. Należy zauważyć, że odpowiada ona prawnokarnej ocenie czynu oskarżonego oraz osobistym cechom sprawcy. Tylko bezwzględna kara pozbawienia wolności w wymiarze orzeczonym w wyroku, zdaniem Sądu Okręgowego, uwzględnia cele jakie winna ona spełniać, czyniąc zadość społecznemu poczuciu sprawiedliwości, dowodząc braku bezkarności dla tego typu zachowań. Nadto, jest ona współmierna do stopnia zawienienia i wystarczająca do tego, aby podziałała na oskarżonego powstrzymująco i uświadomiła mu nieuchronność poniesienia odpowiedzialności karnej.

Reasumując Sąd Okręgowy nie znalazł argumentów przemawiających za złagodzeniem wobec T. T. wymiaru orzeczonej kary pozbawienia wolności, a co za tym idzie skorygowaniem zaskarżonego wyroku w tym zakresie.

Wobec orzeczenia o karze pozbawienia wolności w wymiarze przekraczającym 2 lata - a zatem przekraczającym maksymalny dopuszczalny wymiar kary przy warunkowym zawieszeniu jej wykonania, określony w art. 69 kk w brzmieniu sprzed 01 lipca 2015 r., rozważania o kwestii warunkowego zawieszenia i pozytywnej bądź negatywnej prognozie kryminologicznej nie są celowe.

Mając zatem na uwadze powyższe, wobec oczywistej bezzasadności zarzutów podniesionych w apelacji obrońcy oskarżonego oraz niestwierdzenia uchybień określonych w art. 439 kpk i 440 kpk podlegających uwzględnieniu z urzędu, Sąd Okręgowy utrzymał zaskarżony wyrok w mocy uznając wywiedzioną apelację za bezzasadną.

Na podstawie art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze (tekst jedn. Dz. U. z 2014 r., poz. 635 z późn. zm.) Sąd Okręgowy zasądził od Skarbu Państwa na rzecz Zespołu Adwokackiego Nr (...) w S. kwotę 516,60 zł (w tym 96,60 zł podatku VAT) za obronę oskarżonego wykonywaną z urzędu w postępowaniu odwoławczym przez adw. R. K. (§ 14 ust. 2 pkt 4 w zw. z § 2 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu - tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 461).

Biorąc pod uwagę sytuację materialną T. T., Sąd Okręgowy na podstawie art. 624 § 1 kpk i art. 17 ust. 1 i 2 ustawy z 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. Nr 49, poz. 223 z 83r. z późn. zm.) zwolnił oskarżonego od opłaty i wydatków za II instancję stwierdzając, że te ostatnie ponosi Skarb Państwa.

Z tych też względów, na podstawie art. 437 § 1 kpk, Sąd Okręgowy w Siedlcach orzekł jak w wyroku.